

Con Chó Biết Nói

Ngày xưa, có một ông già giàu nhất làng. Tiền bạc của ông kiếm được phần nhiều là do những món nợ ăn lời quá vốn, hoặc những âm mưu cướp giệt ruộng đất, nhà cửa của dân lành. Càng có nhiều tiền lão càng cay nghiệt. Không bao giờ lão chịu bố thí, cứu giúp cho chòm xóm. Lúc nào lão cũng lăm lăm kiếm nhiều tiền hơn nữa để trở thành phú hộ ăn trên ngồi trước thiên hạ.

Lão có nuôi một con chó mực, lão thương con chó còn hơn con ruột. Lão cho con chó ăn ngon như lão, cho ngủ trên giường và chăm sóc kỹ lưỡng. Lão thường ao ước:

- Giá như con mực này biết nói tiếng người thì ta sẽ trở thành một người nổi tiếng nhất làng. Ta sẽ làm tiền thiên hạ mỗi khi ai muốn nghe nó nói. Và nhờ vậy mà ta sẽ có nhiều tiền, ta sẽ ăn trên ngồi trước người.

Một anh đầy tớ biết ý muốn của lão chủ, nghĩ kế làm tiền chủ cho bỏ ghét. Anh lựa lúc chủ vui mà nói rằng:

- Thưa ông chủ, tôi biết một vị tu sĩ trong núi có phép dạy chó nói tiếng người. Nếu ông cho tôi dắt chú mực đi học, chắc chắn trong ba tháng sẽ nói được như tôi.

Lão già khoái quá hỏi giá bao nhiêu. Anh đầy tớ tính phông lối năm nén bạc. Lão liền đưa cho anh năm nén bạc và một nén làm lộ phí.

Anh đầy tớ dắt chó ra đi. Anh không đi vào núi mà lại đưa chó về nhà cha mẹ mình ở cách đó khá xa. Anh giao chó cho cha mẹ nuôi và trăm năm nén bạc, nhờ cha mẹ mua ruộng cho anh. Ở chơi vài ngày rồi anh trở lại nhà chủ, thưa rằng:

- Ông tu sĩ nhận tiền và hứa sẽ dạy chú mực biết nói trong hai tháng. Ông ta đòi thêm ba nén bạc nữa về lớp dạy gấp rút này.

Lão già bằng lòng lắm, hy vọng sẽ có con vật đặc biệt nhất làng. Lão đi khoe khắp nơi và hăm rằng kẻ nào khinh khi lão sẽ bị chó chửi thay lão.

Thời gian trôi qua, đến ngày hẹn, lão trao ba nén bạc nữa cho anh đầy tớ và cho thêm hai nén đi đường. Anh chàng khôn ranh ôm bạc về nhà nhờ cha mẹ cất, chờ anh về cưới vợ. Anh gọi con chó lại vuốt đầu tỉ mỉ cảm ơn nó. Vài hôm sau anh trở lại nhà chủ một mình.

Lão già ngạc nhiên thấy không có con chó, lật đật hỏi:

- Chó mực đâu? Chó mực đâu? Sao mà lại về một mình?

Anh làm bộ âu sầu kể lại rằng:

- Thưa ông chủ, tôi không ngờ chú mực lại vô ơn bội nghĩa đến thế. Ông tu sĩ đã dạy nó nói được tiếng người đàng hoàng như tôi, vừa thấy tôi là chú kêu tên tôi ngay. Tôi hỏi thăm sức khỏe của chú để thử tài ông thầy, thì chú trả lời ron rớt y như tôi nói chuyện với ông chủ vậy. Chú nói rằng: 'Tôi về nhà rồi chủ tôi sẽ biết. Tôi sẽ kể hết tội ông chủ làm lâu nay, như cho vay lãi lời cắt cổ, gạt người ta lấy của, kiện cáo đoạt nhà, cướp ruộng thiên hạ, lo lót quan trên, hãm hại dân lành. Tôi sẽ tố cáo ông chủ trước mặt quan phủ để ngài bắt lão chủ bỏ tù, tịch thu tài sản mới được...'.
Thưa ông chủ, chú còn nói nữa, nhưng tôi không dám thuật hết cho ông chủ nghe, tóm lại chú biết hết các chuyện ám muội của ông chủ và nhất định cho ông chủ vào tù. Tức quá tôi lấy búa chém đứt đầu nó rồi.

Lão già toát mồ hôi hột. Lão đâm lo vì tội ác rành rành như thế, nếu con chó nói hết thì lão không tránh khỏi tai họa. Lắm cảm ơn anh đầy tớ đã giúp lão giết con vật 'chó chết' và cứu lão thoát nạn. Lão cho anh ba nén bạc gọi là thưởng công anh.

Từ đó lão bớt dần tính ác độc và bủn xỉn, lão sợ những con vật rồi đây sẽ biết nói và sẽ không bỏ qua những việc làm có tội của lão

Còn anh đầy tớ, anh xin nghỉ làm ở nhà chủ, anh về nhà với cha mẹ lo làm ruộng, rồi anh cưới vợ, cất nhà riêng. Anh nuôi con chó mực như các con chó khác, và nó cũng chỉ 'biết nói' gâu gâu mà thôi